

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
009/20	Klagenemnd (etter fvl.)	PS	04.11.2020

Saksbehandlar	ArkivsakID
Ingvild Hjelmtveit	20/1248

Klage på vedtak om godkjenning av avløpsanlegg på gnr. 79, bnr. 1

Vedlegg:

79/1 - Bildar frå synfaring 22.7.20

Anlegg2

Anlegg3

Planert jord med grushaug

Planert jord

Ureina massar

Klage på klagenemnda si godkjenning av gnr.79, bnr. 18

Klage på pålegg om retting av avlaupstilhøve gnr. 79/17

SV: 79/17 Bysheim. Invitasjon til møte om tilkopling kommunal avløpsledning

Oversikt over anlegg og leidninger

2018.10.25 Oversikt avløpsledninger-septiktanker - vannforsyning

7917 - Bysheim - Forslag til løysing

Bysheim - Forslag til avløpsløyving

79/17 - Bysheim - Forslag til løysing 2

Svar forslag til løysing

7917 - Bysheim - Vidare saksgang

79/17 - Bysheim - Tilbakemelding om avløpsanlegg

Eurofins analyserapport sanfilterbasseng 79.1

7917 - Bysheim - Førehandsvarsel om retting og tvangsmulkt

79/17 og 79/16 – Bysheim – Merknadar til varsel om retting

Varsel om retting og tvangsmulkt

79/17 - Bysheim - Tilbakemelding etter merknadar til varsel

79/17 - Bysheim - Manglar ved utslepp - Vedtak om retting og tvangsmulkt

79/16 og 79/17 - Bysheim - Tilbakemelding på merknadar til varsel

Korrespondanse 14.7.88 (472460)

79/17 - Utsett klagefrist

Gbnr. 79/16 og 79/17 - klage på vedtak om pålegg om retting

Klage på vedtak om pålegg om retting - gnr. 79 bnr. 16 og 17

Gnr. 79 bnr. 16 og 17 - merknad til klagebehandling

Merknad til klagebehandling på vegne av gnr. 79 bnr. 16 og 17 - DERES REF. 201248-2020420

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

1. **Klagenemnda sitt vedtak 06.05.2020 opphevast med heimel i forvaltningslova § 35 første ledd bokstav c.**
2. **Klage motteke 26.6.20 på klagenemnda sitt vedtak 06.05.2020 vert teken til følge jf.**

forvaltningslova § 33 andre ledd.

3. Nye opplysningar i saka fører til at kommunen opphevar administrative vedtak 005/20 dagsett 8.1.20 med heimel i forvaltningslova § 35 første ledd bokstav a.
4. Kommunen handsamer heile saka på nytt jf. plan- og bygningslova og ureiningslova.

Klagenemnd (etter fvl.) - 009/20

KN - behandling:

AVRØYSTING:

Rådmannen sitt framlegg til vedtak - Samrøystes vedteke

KN - vedtak:

1. Klagenemnda sitt vedtak 06.05.2020 opphevast med heimel i forvaltningslova § 35 første ledd bokstav c.
2. Klage motteke 26.6.20 på klagenemnda sitt vedtak 06.05.2020 vert teken til følge jf. forvaltningslova § 33 andre ledd.
3. Nye opplysningar i saka fører til at kommunen opphevar administrative vedtak 005/20 dagsett 8.1.20 med heimel i forvaltningslova § 35 første ledd bokstav a.
4. Kommunen handsamer heile saka på nytt jf. plan- og bygningslova og ureiningslova.

Saksopplysningar:

Saksopplysningar:

Politisk handsaming:

Saka skal opp for klagenemnda i Formannskapet.

Saka gjeld avløpsanlegg på 79/1 for eigedomane 79/16, 17 og 18.

Klagenemnda i Formannskapet handsama klage på administrativt vedtak i møte 6.5.20 sak 005/20 og gjorde følgjande vedtak:

«Klagen vert teken til fylgje. Klagenemnda legg til grunn at når det vart gjeve bruksløyve, så vart det og gjeve utsleppsløyve jmf. Pbl 1985 § 99 nr. 2. Klagenemnda legg stor vekt på at det ikkje er

fare for forureining jmf prøveresultat frå Eurofins av 16.07.2019.»

Klage

Kommunen har motteke klage på vedtak av 6.5.20 sak 005/20 frå Øyvind Bysheim, grunneigar av 79/1. Avløpsanlegget ligg på hans eigedom og er nytta av eigedomane 79/16, 17 og 18. Klagen er retta mot 79/18. Det var tidlegare grunneigar av 79/18 som bygde anlegget medan 79/16 og 17 kopla seg på når det var ferdig.

Det er i klagen synt til at kommunen ikkje har vore på synfaring for å kontrollere avløpsanlegget og at det aldri har vore kontrollert eller vedlikehalde på 32 år.

Klagar viser til brev av 18.5.20 for meir utfyllande fakta.

Klagar viser til at anlegget er bygd utan godkjente planar, utan at det er søkt om ansvarsrett og heller ikkje søkt om utslepp på 79/1. Det er ikkje godkjent av bygningsrådet. Vidare manglar det tinglyste avtalar med grunneigarane. Han viser og til at det er ulik handsaming.

Rådmannen syner elles til klage motteken 26.6.20. Vedtaket blei motteken av klagar 6.6.20 og klagen er rettidig.

Bakgrunn

Denne saka har gått føre i over 30 år og det føreligg dom frå Gulating lagmannsrett av 28.07.1993. Spørsmålet om lovleg avløpsanlegg kom opp når eigar av 79/18 søkte om bruksendring. Det viser seg at sandfilteranlegget som blei bygd i 1988 aldri blei søkt om, på tross av krav frå kommunen. Kommunen har diverre aldri følgd opp kravet om søknad før 2017. Det er viktig at kommunen følgjer opp avløpsanlegg for å unngå forureining.

I juli 2020 fekk kommunen melding om at det føregjekk arbeid med avløpsanlegget. Kommunen var på synfaring 22.7.20 og tok bilde, sjå vedlegg. Det er gjort tiltak på avløpsanlegget utan at det er sendt søknad. Det er berre lovleg etablerte utslepp som eventuelt kan endrast utan søknad om utslepp, jf. forureiningsforskrifta § 12-3 og § 12-16: Krav om utsleppsløyve gjeld også ved utskifting av anlegg. Det er for at kommunen skal kunne sjå til at forureininga held seg innanfor det lovlege.

Oversikt over avløpsanlegg på 79/1:

1. Opprinneleg avløpsanlegg.

- Kommunen gav utsleppsløyve til 79/16 og 17.
- Dette var før 79/18 og 19 blei utbygd. I samband med utbygging på 78/18 og 19 var det mellom anna fare for avrenning til brønnen til 79/16. Det vart vidare vurdert at eksisterande avlaupsanlegg for eigedomane ikkje var tilfredsstillande og at det måtte byggjast eit nytt felles avløpsanlegg.

2. Avløpsanlegg bygd i 1988.

- Kommunen var på synfaring på Bysheim for å drøfte kor eit nytt avløpsanlegg kunne leggjast og kva som skulle til for å få dette godkjent.
- Kommunen sendte brev 14.7.1988 om at det opprinnelege infiltrasjonsanlegget ikkje var tilfredsstillande. Eit kunstig sandfilteranlegg må til for å oppfylle krava.
- Brev frå kommunen til Medimec AS med kopi til eigar av 79/16 og 17, om at det nye sandfilteranlegget må dokumenterast og godkjennast av bygningsråd/helseråd og dokumentere avtale med berørte grunneigar.
- Kommunelegen vurderte i 1988 at det på lengre sikt burde leggjast kloakkledning

til sjø, der alle som grensar opp til leidningen, eldre og ny busetnad, vert tilkopla og tek del i finansieringa. På kort sikt kan ei mellombels løysing vere at det vert bygd eit felles sandfilteranlegg for gnr. 79, bnr. 18 og 19, og dei 2 eksisterande bustadhusa på gnr. 79 bnr. 16 og 17.

- Kommunen gav mellombels bruksløyve til bygg 6.10.1988 og ikkje utsleppsløyve til det nye avløpsanlegget. Det var heller ikkje mogleg sidan det ikkje var søkt om. Det er mogleg at bruksløyve blei gjeve i tru om at det skulle kome søknad om utslepp.

3. Avløpsanlegg 2020

- Kommunen har teke bilde og kan sjå at det er gjort tiltak som ikkje er søkt om, verken etter ureiningslova eller plan- og bygningslova. Det er sannsynleg at anlegget frå 1988 er skifta ut.
- Eit bilde viser forureina massar.

Rådmannen kan ikkje sjå at det er motteke dokumentasjon som syner at heimelshavar har gjeve samtykke til å plassering av avløpsanlegg med sandfilteranlegg, søknad om nytt utslepp og søknad om bygging av avlaupsanlegget.

I ettertid kan ein sjå at det hadde vore hensiktsmessig å omgjere utsleppsløyvet til det opprinnelege avløpsanlegget til 79/16 og 79/17 med heimel i forureiningslova § 18, da kommunen oppdaga at anlegget ikkje fungerte jf. brev 14.7.88. Sjølv om det ikkje blei gjort, fritek ikkje dei involverte for ansvar. Dei kopla seg på eit anlegg utan å forsikre seg om at kommunen hadde gjeve løyve til det. Dei har hatt gode moglegheiter til å rette dette opp ved å søke om anlegget i ettertid. Kommunen har prøvd å finne minneleg løysing i perioden 2018-19.

Samtlege involverte i saka har fått grundig rettleiing på søknadsprosess og kva som skal til for å få eit godkjent avløpsanlegg.

Ein gjer merksam på at eigar av 79/18 ikkje har klagt på vedtaket om retting og tvangsmulkt.

Vurdering av klagenemnda sitt vedtak

Det administrative vedtaket er gjort etter ureiningslova § 7. Det nye vedtaket frå klagenemnda er gjort i medhald av plan- og bygningslova av 1985 § 99 nr. 2.

Vurdering av gyldigheita etter forvaltningslova § 35 første ledd bokstav c.

For at eit vedtak skal vere ugyldig, må det lide av feil. Klagenemnda gjorde eit nytt vedtak med heimel i plan- og bygningslova 1985 § 99 nr. 2. Denne lova er oppheva og kan ikkje vere gyldig heimel for eit nytt løyve i 2020. Vidare blei klagesaka førebudd etter ureiningslova og ikkje plan- og bygningslova. Saka er ikkje opplyst etter plan- og bygningslova og vedtaket er i strid med sakshandsamingsreglane i forvaltningslova § 17 første ledd første setning. Vidare er nokre av saksopplysningane misforstått av klagenemnda. Klagenemnda viser til at det er gjeve mellombels bruksløyve til 79/18 så blei det og gjeve utsleppsløyve. Dette er ei sak med mykje informasjon. Søknaden frå 79/18 gjaldt det opprinnelege anlegget. Utsleppsløyvet 79/16 og 17 fekk i 1978, gjaldt det opprinnelege anlegget. Seinare blei det klart at dette anlegget ikkje var tilfredsstillande og det vart bygd eit nytt felles anlegg. Fellesanlegget er det verken søkt om utsleppsløyve eller byggeløyve for.

Det er openbert at desse feila har innverka på innhaldet i vedtaket.

Vedtaket i klagenemnda er følgjeleg ugyldig og kan omgjerast etter forvaltningslova § 35 første ledd bokstav c.

Vurdering av klagen

Klagen frå Øyvind Bysheim gjeld klagenemnda si godkjenning av sandfilteranlegg på gnr. 79 bnr. 1. Klagar meiner dette er eit ulovleg bygd anlegg. Kommunen har ikkje gjeve løyve til utslepp for det sandfilteranlegget som blei bygd i 1988. Det utsleppsløyvet som blei gjeve 4.7.78 og 4.10.84, gjeld det opprinnelege avløpsanlegget, ref. liste ovanfor under bakgrunn. Det opprinnelege anlegget var ikkje tilfredsstillande og oppfylte ikkje krava til utslepp. Det blei difor bygd eit nytt anlegg i 1988. Kommunen var tydeleg til alle dei tilkopla grunneigarane om at dette var søknadspliktig sjå vedlagte brev. Ein søknad om utsleppsløyve skal gjelde for eit konkret og dokumentert avløpsanlegg. Eit tidlegare gjeve løyve, kan ikkje overførast til nytt avløpsanlegg utan søknad.

Eigedomane 79/16 og 17 er påkopla det kunstige sandfilteranlegget, som Røiseth bygde i samband med at han bygde ut eigedomen 79/18 og 19. Sandfilteranlegget er aldri søkt om og det har kommunen vore tydeleg på i all kommunikasjon med klagar etter at saka kom opp i 2017. Kommunen har tidlegare informert partane om at det måtte søkjast om løyve til å bygge sandfilteranlegget jf. brev 14.07.1988.

Rådmannen si vurdering er at eigarane av 79/16 og 17 ikkje har dokumentert utsleppsløyve for det kunstige sandfilteranlegget av 1988 og heller ikkje for avløpsanlegg anno 2020.

Når det gjeld rett til å anlegge avløpsanlegg på annan manns eigedom, har 79/16 og 79/17 tinglyste avtalar om å få legge avløp over 79/1, men det må vere ei føresetnad at dette gjerast i samråd med grunneigar. Kommunen gav utsleppsløyve til eigedomane 79/16 og 17 dagsett 4.10.84 til eit infiltrasjonsanlegg på 79/1. Rådmannen vurderer at dette gjeld eit anna anlegg enn det kunstige sandfilteranlegget av 1988. Det er naturleg å leggje til grunn at denne avtalen gjeld det opprinnelege avløpsanlegget. I skøytet til 79/17 står det at eigar har rett til å leggja kloakkledning over bnr. 1 etter anvisning frå grunneigar. Sidan anlegget ikkje blei søkt om, har det heller ikkje vore stadfesta av grunneigar at han var samd i plasseringa. For 79/18 gjeld dom i Gulating lagmannsrett av 28.07.1993. Grunneigar av 79/18 blei av retten tilkjent rett til å ha liggande avløpsanlegg mot å betale ein årleg sum. Når kommunen ikkje har motteke søknad, er det heller ikkje mogleg å kontrollere at tiltaket oppfyller alle lovpålagte krav.

Klagar viser og til at avløpsanlegget ikkje er kontrollert av kommunen. Kommunen fører tilsyn med at reglar og vedtak etter ureiningsforskrifta kap. 12 vert følgd. Kommunen skal sjå til at nye anlegg oppfyller dagens krav til avløp og utslepp. Eigar av avlaupsanlegg har mellom anna ansvar for drift og vedlikehald jf. Ureiningsforskrifta §§ 12-7 og 12-13.

Kvart avløpsanlegg er eit nytt tiltak som det må søkast om utsleppsløyve for og løyve etter plan- og bygningslova. Det er nye opplysningar i saka sidan ho var oppe i klagenemnda. Tiltaka på avløpsanlegget er ikkje søkt om. Tiltakshavarane vel å ikkje sende søknad trass i grundig rettleiing frå kommunen. Synfaringa og bilda dokumenterar at tiltak er gjennomført i strid med regelverket. Dette vil verte følgt opp etter plan- og bygningslova kapittel 32 og/eller ureiningslova.

Det vil verte ulik handsaming om nokon kan bygge avløpsanlegg utan søknad og løyve medan andre må søke. Kommunen krev søknad av alle og følgjer opp ulovlege tiltak når vi mottek melding eller oppdagar det på synfaring el.l. Den viktigaste grunnen til å følgje opp desse sakene, er å unngå forureining og nedsett vasskvalitet.

Klagar har heilt rett i at det ikkje er gjeve løyve til avløpsanlegget bygd i 1988. Rådmannen vurderer at klagen må takast til følgje.

Eigarane av 79/16 og 17 har kome med merknad til klagen I brev av 23.9.20, sjå vedlegg. Rådmannen kan ikkje sjå at dette endrar vurderinga av klagen.

Vurdering av vedtak om retting og tvangsmulkt

I juli fekk kommunen melding om at det føregjekk arbeid med avløpsanlegget. Kommunen var på synfaring 22.7.20 og tok bilde, sjå vedlegg. Det er gjort tiltak på avløpsanlegget utan at det er sendt søknad. Det er grunn til å anta at anlegget er skifta ut. Det er krav om utslepps- og byggeløyve også ved utskifting av anlegg. Det er for at kommunen skal kunne sjå til at forureininga held seg innanfor det lovlege. I tillegg skal kommunen vurdere tiltaket etter plan- og bygningslova. Mellom anna for å ivareta naboane sine interesser gjennom nabovarsling. Søkar(ane) skal dokumentere at grunneigar har godkjent plasseringa av avløpsanlegget.

Det er grunn til å tru at dei vurderingane som blei gjort i vedtaket, ikkje lenger er relevante. Det avløpsanlegget klagenemnda handsama finst ikkje lenger. Kommunen har eit ansvar for å ta vare på interessene til både søkar og naboar. Ved å oppheve både det administrative vedtaket og vedtaket i klagesaka, kan kommunen starte sakshandsaminga på nytt etter plan- og bygningslova og ivareta alle interesser. Rådmannen vurderer at dette kan bidra til å finne ei varig og tilfredsstillande løysing. Under føresetnad av at klagenemnda omgjer sitt eige vedtak, vurderer rådmannen at er mest hensiktsmessig å omgjere vedtaket etter forvaltningslova § 35 første ledd bokstav a slik at det vert oppheva. Det er eit vilkår at endringa ikkje er til skade for dei involverte. Oppheving av det administrative vedtaket er til føremon for grunneigarane av 79/16,17 og 18. Kravet om tvangsmulkt vil ikkje lenger vere gjeldande og vilkåret er oppfylt.

Folkehelse

Det er viktig at utslepp og avløpsanlegg vert bygd og vedlikehalde i samsvar med ureiningslova med føresegn. Det er vedteke ny lokal utsleppsføresegn for å betre vasskvalitet og miljø gjeldande frå 1.1.20.

Miljø

Det er viktig at utslepp og avløpsanlegg vert bygd og vedlikehalde i samsvar med ureiningslova med føresegn. Det er vedteke ny lokal utsleppsføresegn for å betre vasskvalitet og miljø gjeldande frå 1.1.20. Osterøy kommune har ei utfordring med at det finst mange eldre avløpsanlegg, som ikkje oppfyller dagens krav. Det er viktig å ta fatt i dette grunna faren for forureining. Det kan ha store konsekvensar for både miljøet, men og for folkehelsa. Dette er ein problemstilling som og Fylkesmannen er oppteken av og følger opp.

Økonomi

Det er avgrensa kostnadar knytta til søknad og vedtak. Dei største utgiftene gjeld bygging av sjølve anlegget.

Konklusjon

Dette er ei krevjande sak som har gått føre i lang tid. Det er ei føremon at saka vert løyst til beste for alle partar. Rådmannen vurderer at vedtaket klagenemnda gjorde ikkje er gyldig. Samstundes er det gode argument for å kome klagar i møte. Vidare er det kome nye opplysningar i saka etter at vedtaket vart gjort. Rådmannen vurderer at vedtaket om retting og tvangsmulkt bør omgjerast slik at det opphevast. Det er sannsynleg at vedtaket om tvangsmulkt etter ureiningslova ikkje vil oppfylle lova sine krav for det nye avløpsanlegget. Dette gjer det mogleg å følgje opp det nye avløpsanlegget etter plan- og bygningslova. På denne måten vil alle partar verte høyrd og ein får ei tilfredsstillande løysing i høve til ureining.

